



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของบิดา

ในชีวิตประจำวันของคน เรานั้นสิ่งหนึ่งที่ทุกคนต้อง เข้าไป เกี่ยวข้องสัมพันธ์ตลอด ชีวิตของคนเราก็คือกฎหมาย ซึ่งเป็นกฎ เกณฑ์ของสังคมที่กำหนดขึ้น เพื่อให้คนในสังคมอยู่ ร่วมกันได้อย่างสงบสุข กฎหมาย เป็น เครื่องมืออันสำคัญยิ่ง ช่วยให้มีมนุษย์พัฒนาตนเองให้มี คุณค่า และ ใช้คุณค่านั้น เพื่อประโยชน์แก่สังคม เนื่องจากกฎหมายช่วยให้สังคมสงบ เรียบร้อย ก่อให้เกิดความเป็นธรรม และวางรากฐานสิทธิ เสรีภาพ ของสมาชิกในสังคม (วิชา มหาคุณ 2520: 54 - 59) กฎหมายมีความสำคัญต่อสังคม เป็นอย่างมาก เพราะสัญญาชาติญาณของ มนุษย์ไม่อาจจะอยู่ลำพังคนเดียวได้ ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ต้องมีความสัมพันธ์ติดต่อกัน เพื่อ แลกเปลี่ยนปัจจัยอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การแบ่งปันอาหาร การต่อสู้กับภัยธรรมชาติ การปฏิบัติต่อกันในครอบครัว ในหมู่คณะของตน หรือการต่อสู้กับข้าศึกศัตรู ความจำเป็นที่ มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เป็นหมู่คณะนี้เองจึงจำเป็นต้องสร้างกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อควบคุมความ ประพฤติของสมาชิกในสังคมและรักษาความเป็นระเบียบ ตลอดจนความสงบ เรียบร้อย จะ เห็นได้ว่ากฎหมาย เข้ายามมีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นอย่างมาก นับตั้งแต่เกิด กฎหมายก็กำหนดให้เจ้าบ้านต้องไปแจ้งเกิด เพื่อขอรับสูติบัตร จะสมรสก็ต้องไปจดทะเบียน กับเจ้าหน้าที่ จะทำนิติกรรมสัญญาบางอย่างกฎหมายก็กำหนดว่าต้องทำตามแบบ แม้กระทั่ง การตายก็ต้องแจ้งการตายเพื่อขอรับใบมรณะบัตร . ในส่วนที่เกี่ยวกับชาติบ้านเมือง รัฐธรรมนูญ ก็กำหนดสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคนในชาติไว้มากมายหลายประการ เช่น หน้าที่ในการ เสียภาษีอากร หน้าที่สำหรับชายที่ต้องเข้ารับราชการทหาร สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็น เรื่องที่ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายทั้งสิ้น ดังนั้นการเรียนรู้กฎหมายจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อประชาชนทุกคน ไม่เพียงแต่นักศึกษาเท่านั้นที่จำเป็นต้องเรียนรู้แค่ประชาชนก็ควรมีความรู้ความ เข้าใจทางด้าน

กฎหมาย ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างระเบียบและความสงบเรียบร้อยในสังคม และบุคคลผู้ใดรู้กฎหมาย ย่อมถือว่าเป็นผู้ที่ได้เปรียบกว่าบุคคลผู้ไม่รู้กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมของประเทศกำลังพัฒนา เช่นประเทศไทยเรา (สุรสิทธิ์ รุ่งเรืองศิลป์ 2527 : 25-30)

วิชากฎหมายมีคุณค่าสำหรับผู้ศึกษา ดังที่ ประเทือง กิริติบุตร (2512: 188-190) กล่าวไว้ว่า "คุณค่าของวิชากฎหมายมีหลายประการ คือผู้มีการศึกษาจะเป็นผู้มีหลักการ เป็นผู้มี ความสุจริต เคารพในสิทธิของผู้อื่น เป็นคนมีความคิด รู้จักใช้ความคิดอย่างละเอียด มี เหตุผลประกอบในการพูด การเขียน หรือการเจรจาต่าง ๆ และสังคมใดที่มีคนรู้คุณค่าของ กฎหมาย สังคมนั้นก็สงบ เป็นปกติสุข" ซึ่ง วัตต์ แอล แบล็ค (Watt L. Black 1977: 11-13) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกามานานแล้ว การสอนเกี่ยวกับกฎหมายนั้นมีความมุ่งหมาย ให้นักเรียน เข้าใจถึงค่านิยมพื้นฐานของสังคมที่มีผลต่อชีวิตในสังคมอเมริกัน ความรู้ในเรื่อง กฎหมายช่วยให้เด็กเข้าใจในเรื่องนี้ได้ดีขึ้น นอกจากนี้มีนักการศึกษาได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของวิชากฎหมายว่าควรบรรจุไว้ในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาโดยจัดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญ รวมถึงธรรมเนียมข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการพิจารณาขั้นตอนที่มีการเสนอพระราชบัญญัติ ผ่านสภา และกลายเป็นกฎหมายใช้บังคับ รวมถึงการจัดให้นักเรียนได้มีการอภิปราย เรื่องสิทธิและ ความรับผิดชอบของบุคคลภายใต้บทบัญญัติแห่งสิทธิและ เสรีภาพ (Social Education 1968: 333-334)

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลทุกสมัยมีนโยบายที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติ โดยหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีในอนาคต โดยมุ่งหวังให้ประชาชนคนไทยมีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซึ่งลักษณะและคุณค่าของการเรียนการสอนวิชากฎหมายจะสนองความมุ่งหมายนี้ได้ดีที่สุด เพราะ วิชากฎหมายมีคุณค่าในตัวเอง คือผู้ที่ศึกษาวิชากฎหมาย ย่อมมีแนวทางการประพฤติ เพื่อที่จะ เป็นผู้เคารพในสิทธิของคนอื่น เป็นผู้มี ความสุจริต และรู้จักหน้าที่ของตนเองต่อผู้อื่น และต่อ สังคม ตลอดจนประเทศชาติ รัฐบาลจึงควรสนับสนุนให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องของกฎหมาย โดยให้มีการเรียนการสอนวิชากฎหมายทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพราะเท่าที่ผ่านมาเน้นการสอนกฎหมายเฉพาะในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น

การสอนวิชากฎหมายให้นักเรียนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา มักถูกมองข้ามความสำคัญ เพราะถือว่าเป็นเรื่องยากที่นักเรียนจะเข้าใจได้ และต้องรอจนกว่าจะถึงเวลาอันสมควร และถือเป็นวิชาชั้นสูง และแม้ในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ไม่ใช่อุดมศึกษาก็ยังไม่ให้ความสำคัญแก่เรื่องนี้เพียงพอ ส่วนมากจะคิดว่าวิชากฎหมายเป็นเรื่องที่เรียนยากและเหมาะสมสำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษาเท่านั้น และเพื่อที่จะสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 ได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรในข้อที่ 5 ไว้ว่า เพื่อให้รู้จักเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่และรู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรม และศาสนา (กระทรวงศึกษาธิการ 2523: 137) ขณะเดียวกันหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคนต้องเรียนวิชาสังคมศึกษา 401 ซึ่งมีเนื้อหาส่วนหนึ่งเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปเป็นรายวิชาบังคับ และรายวิชาสังคมศึกษา 071 (กฎหมายที่ประชาชนควรรู้) เป็นรายวิชาเลือก และในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก็มีการเรียนวิชากฎหมายเช่นกัน โดยจัดให้เป็นวิชาเลือก คือรายวิชา สังคมศึกษา 041 (กฎหมายในชีวิตประจำวัน) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐาน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้

สำหรับวิชากฎหมาย (ส 071) ซึ่งเป็นวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วัตถุประสงค์และเนื้อหาของวิชากฎหมาย มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิ และเสรีภาพของตนบนรากฐานของกฎหมาย เป็นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันสนองตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แต่ในปัจจุบันนี้แม้ว่าจะมีโรงเรียนที่เป็นของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ได้เปิดสอนวิชากฎหมายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นจำนวนมาก แต่ผลการเรียนการสอนยังไม่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาด้านครูผู้สอนขาดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในด้านการสอนกฎหมาย นักเรียนขาดความสนใจ และขาดความรู้พื้นฐานทางกฎหมาย สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอนด้านกฎหมายมีน้อย การวัดและประเมินผล ยังทำไม่ได้เต็มที่ (ฉวีวรรณ จันทร์คัน 2523: 146-151) อีกทั้งหลักสูตรวิชากฎหมายเขียนไว้กว้าง ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบตามจุดมุ่งหมาย การนำ

วิธีสอนที่ให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเองทำได้ยาก ขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้วิเคราะห์ และตีความ หรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง (ไชยันต์ แคนชูศักดิ์ 2529: 84-85) ทำให้การเรียน การสอนวิชากฎหมายไม่ได้ผลเท่าที่ควร

พอล เอ ฟรอยด์ (Paul A. Freund 1973: 363-367) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับวิธีเรียน กฎหมายในโรงเรียนว่าต้องจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในขบวนการต่าง ๆ ทางกฎหมายในการปฏิบัติจริง หรือจำลองเหตุการณ์หรือบทบาทสมมติขึ้น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน การจะสอนกฎหมายให้ประสบผลดีนั้น ครูจะต้องมี ประสิทธิภาพการสอน มีจุดมุ่งหมาย มีวิธีการและสิ่งสำคัญคือต้องมีครูที่เอาใจใส่ตัวเอง และสามารถ สอนให้นักเรียนได้มองปัญหา วิเคราะห์ปัญหาได้ดี มองเห็นความสัมพันธ์ทางสังคมและศีลธรรมส่วน บุคคล และฝึกนักเรียนเพื่อต่อสู้กับความสลับซับซ้อนของชีวิตได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการ เรียนรู้วิชากฎหมาย

สิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอีกประการหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้การเรียนวิชากฎหมายบรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ก็คือการเสริมสร้างให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชากฎหมาย เพราะ ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชากฎหมาย ย่อมมีแรงจูงใจ เอาใจใส่ และตั้งใจเรียน สนใจ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้ในวิชากฎหมายเพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจและมี ประสิทธิภาพในวิชากฎหมายที่กว้างขวางขึ้น แต่ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชากฎหมายย่อม ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน ดังที่มิลเดรด บราวน์ อเบเรโก (Mildred Brown Abrego 1966: 206-208) ได้อธิบายว่า การศึกษาของเด็กมีความสำคัญมาก สิ่งแวดล้อมที่บ้าน สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ธรรมเนียม การมีสุขภาพทางกายและสุขภาพ ทางจิตติ สิ่งเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก และสามารถนำมาตั้งเป็นจุดมุ่งหมายในการเรียน ได้ แต่ถ้าขาดทัศนคติแล้วเด็กจะไม่สามารถเรียนรู้ได้ดี และ แอดเลอร์ เออร์วิง (Adler Irving 1966: 706-715) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ก่อนที่จะให้การศึกษาแก่เด็กไม่ว่า จะเป็นวิชาใดก็ตาม จะต้องอาศัยธรรมชาติ ความต้องการ และพื้นฐานของนักเรียนเสียก่อน จึงสามารถให้การศึกษาแก่เด็กได้ถูกต้อง เด็กจะเริ่มเรียนวิชาใด ๆ ได้ผลดีจะต้องมีความชอบ หรือมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้นด้วย

การที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการศึกษาได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ทศนคติ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสนใจ เป็นพิเศษด้วย เหตุผลที่เชื่อว่า ทศนคติคือวิชาที่เรียน มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนในอันที่จะช่วยส่งเสริมหรือสกัดกั้นการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ กล่าวคือผู้เรียนจะสามารถเรียนวิชานั้นได้ดี หากผู้เรียนมีทศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ดังที่ ดับบลิว เอ เมอเรนส์ และคณะ (W.A. Mehrens, et al 1973: 402) ศึกษาว่านักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นกับความสามารถทางเชาวน์ปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น ภูมิภาวะ แรงจูงใจ ทักษะทางการเรียน และ โรเบิร์ต เอ็ม ดับบลิว ทราเวอร์ส (Robert M.W. Travers 1958: 396) ได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น การปรับตัว สภาพทางบ้าน ความสนใจ ความมุ่งมั่น ทศนคติที่มีต่อสถาบัน คือวิชาที่เรียน และต่ออาจารย์ผู้สอนต่างก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการที่คนเราจะประสบผลสำเร็จในการเรียนสิ่งใด ๆ ก็ตาม ทศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งที่จะนำทางไปสู่ความสำเร็จ (ถวิล ธาราโกชน์ 2524: 102-103) ในการเรียนการสอนวิชากฎหมาย ครูผู้สอนควรจะได้มีการปรับปรุงวิธีการสอนและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีทศนคติที่ดีต่อวิชากฎหมาย เพราะถ้าครูผู้สอนสามารถสร้างทศนคติที่ดีต่อวิชากฎหมายให้นักเรียนได้ ย่อมจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนชอบเรียนวิชากฎหมาย ตั้งใจเรียน เกิดความอยากรู้ อยากเห็น พยายามค้นคว้าหาความรู้อันจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมายด้วย

จากข้อความที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าทศนคติคือวิชาที่เรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติต่อวิชากฎหมายและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมาย (ส 071) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 7 ว่าจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพียงใด เนื่องจากวิชากฎหมาย (ส 071) เป็นวิชาที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนวิชากฎหมาย และพัฒนาทศนคติต่อวิชากฎหมายของนักเรียน เป็นการส่งเสริมให้การเรียนการสอนวิชากฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนและสังคม เป็นการลดภาวะความสูญเปล่าทางการศึกษาอีกด้วย

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
ภาควิชาการศึกษามหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อวิชากฎหมายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เขตการศึกษา 7
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชากฎหมายและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
วิชากฎหมาย (ส 071) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 7

สมมติฐานของการวิจัย

จากงานวิจัยของ ดี ซี นิล, นีโกล จิล และ เวอร์เนอร์ ทิสเมอร์ (D.C. Neale, Neol Gill and Werner Tismer 1970: 232-237) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาที่เรียนและต่อโรงเรียน กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เกรด 6 จำนวน 215 คน พบว่าทัศนคติต่อวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจ ซี โวฟฟอร์ด และ ที แอล วิลลอบบี้ (J.C., Wofford and T.L. Willoughby 1968: 90-91) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาระดับวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 พบว่าเกรดที่เรียนและทัศนคติต่อวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์กัน หมายความว่า นักศึกษาที่สนใจเรียนวิชาใด ก็จะได้เกรดดีในวิชานั้น แต่ถ้าไม่สนใจในวิชาใดเกรดที่ได้ก็จะไม่ดีด้วย

จากผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ว่า
ทัศนคติต่อวิชากฎหมายและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมายมีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชากฎหมายและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมาย (ส 071) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้เรียนวิชากฎหมาย (ส 071) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ถือว่าคุณค่าตอบจากแบบวัดทัศนคติต่อวิชากฎหมาย เป็นทัศนคติที่แท้จริง
ของนักเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ทัศนคติต่อวิชากฎหมาย	หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อวิชากฎหมาย หลังจากมีประสบการณ์ในการ เรียนการสอน วิชากฎหมายโดยอาจ เป็นไปได้ทั้งในทางบวกและ ทางลบ เช่น พอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ซึ่งมีอิทธิพลที่จะทำให้นักเรียนแสดง พฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อวิชากฎหมายในลักษณะ ที่แตกต่างกันออกไป
ผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนวิชากฎหมาย	หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการ เรียนวิชากฎหมาย (ส 071) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยวัดจาก ความสามารถในการตอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการ เรียนวิชากฎหมาย (ส 071)
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2530 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ศึกษา เขตการศึกษา 7 ที่เปิดสอนวิชากฎหมาย (ส 071) และได้เรียนวิชากฎหมาย (ส 071) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530

เขตการศึกษา 7

หมายถึง เขตการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้
รวมจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกันขึ้นเป็น
เขตการศึกษา เขตการศึกษา 7 คือ
โรงเรียนที่ตั้งอยู่ใน 8 จังหวัด ได้แก่
กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร
พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ปรับปรุงหรือส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนวิชากฎหมาย (ส 071) ในโรงเรียนมัธยมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชากฎหมายให้กับนักเรียน
3. เป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป